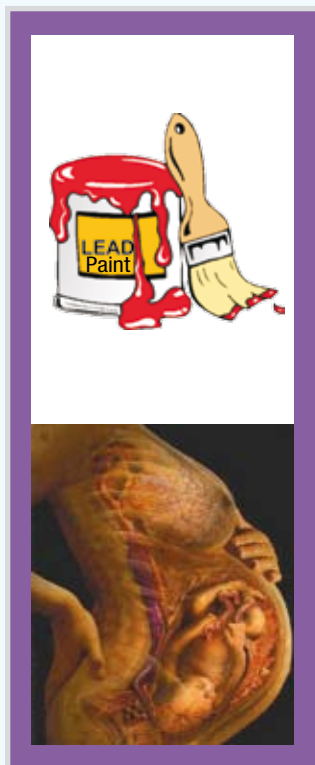

PLEASE JOIN HAND TO CELEBRATE

International Lead Poisoning
Prevention Awareness Week
ELIMINATING LEAD IN PAINTS
19-25 OCTOBER 2014

Lead Free KIDS
for a Healthy Future

GET THE FACTS
http://www.who.int/ipcs/lead_campaign/en

143 000

annual death from lead exposure
or 0.6% of the global burden of
disease from lead exposure.

600 000

new cases every year of children
with intellectual disabilities from
lead exposure.

Overall 99%

of children affected by high
exposure to lead live in low- and
middle-income countries.

USE LEAD FREE PAINTS, OTHER PRODUCTS, PROTECT YOURSELF & YOUR CHILDREN

To reduce or eliminate the impact of lead containing paint used in buildings, furniture's, children toys, playground, sport materials and other construction materials, it is requested to all especially parents, guardians, government, private and community schools, teachers etc. use paint with logo of **"NO ADDED LEAD or LEAD FREE"** only.

**Safe for Earth
No Added Lead,
Mercury, Arsenic
& Chromium**

USE LEAD FREE PAINTS AVAILABLE IN MARKET WITH ANY OF THESE LOGOS ON PAINT CANS AND STAY SAFE & HEALTHY.

नेपालमा लेड सम्बन्धी अध्ययन परिणामहरू र आर्थिक पक्ष

जनस्वास्थ्य तथा वातावरण प्रवर्द्धन केन्द्र (CEPHED) द्वारा नेपालमा उत्पादन, आयात, विक्रीवितरण तथा प्रयोग हुने घर, फर्निचर तथा विद्यालय पूर्वाधारहरू रङ्गाउने पेन्टहरूमा लेड (सिसा) सम्बन्धी अध्ययनहरूबाट नेपालमा पाईने ७०% भन्दा बढी ईनामेल पेन्टहरूमा अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड ९० पि.पि.एम.भन्दा बढी लेड मिसिएको पाईएको र पछिल्लो पटक सन् २०१३ को अध्ययनमा सबैभन्दा बढी १३०,००० ppm सम्म लेड पाईएको छ। जुन हाम्रा छिमेकी मूलुक चिन, भारत र अमेरीकाले तोकेको मापदण्ड ९० पि.पि.एम.भन्दा करीब १४४४ गुणाले बढी हो। नमूनाको संख्याको हिसाबले ७१% (४९ मध्य ३५ बटा) नमूनाहरूमा र ब्राण्डको हिसाबले ७६% (२१ मध्य १६) ब्राण्डका पेन्टहरूमा लेडको मात्रा अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड ९० पि.पि.एम. भन्दा बढी पाईएको छ। (CEPHED, 2010, 2012 & 2013)

यस्तै काठमाडौं उपत्यकाका ३०४, सुनसरी र मोरङ गरी ३०८ जना विद्यालय जाने विद्यार्थीहरूको रगतमा लेडको मात्रा मापन गर्दा काठमाडौंमा ७३% एवं सुनसरी र मोरङ गरी ९१% विद्यार्थीको रगतमा लेड पाईएको छ। काठमाडौं उपत्यकामा ६६% बालबालिकामा र मोरङ एवं सुनसरी गरी जम्मा ६३.६% बालबालिकाको रगतमा ५ µg/dl भन्दा बढी लेड पाईएको छ। नेपाली बालबालिकामा मापन गरेको लिडको अधिकतम मात्रा १०० µg/dl भन्दा बढीसम्म पाईएको भयावह स्थिति रहेको छ। (Dr. K.D. Mehta et.al., BPKIHS, Dharan, 2013 & 2014)

हालसालै गरिएको काठमाण्डौं उपत्यकाको विद्यालय, अस्पताल र सर्वसाधारणको गरी २३ वटा घरहरूमा गरिएको घरको धुलोमा लेड सम्बन्धी अध्ययनमा करिब

३८% सर्वसाधारणको घर र ८०% विद्यालयको कक्षाकोठाको धुलोमा अत्यधिक लेड पाईएको छ। अध्ययनमा समावेश सबै विद्यालयहरूको धुलोमा अत्यधिक लेड पाईएको छ भने सबैभन्दा बढी १०८ µg/ft² मापन गरिएबाट स्कूल वातावरण लेडका कारण निकै खतरनाक अवस्थामा रहेको प्रमाणित गरेको छ। (CEPHED, 2014)

नेपाल लगायत विश्वका विभिन्न मध्यम तथा निम्न निम्न आय भएका मुलुकहरूमा लेडबाट ५ वर्ष मुनीका बालबालिकाहरूमा पर्ने असरहरूले नेपालमा मात्र बार्षिक करिब डेढ खरब बराबरको आर्थिक क्षती हुने तथ्य प्रकासन गरेको छ। जुन रकम नेपालको कूल ग्राहस्थ उत्पादनको करीब ४% हुने अनुमान गरिएको छ। जुन राज्यले सम्पूर्ण लेडसँग सम्बन्धित व्यापार र व्यवसायबाट पाउने राजस्व भन्दा धेरै गुणाले बढी हुन आउँदछ। (Attina, T. M. and Trasande, L. 2013, New York University, USA)

सबै उमेरका मानिसहरू एवं खासगरी बालबालिकाहरू लेड (सिसा) को सम्पर्कमा आएको खण्डमा पढ्ने लेखे क्षमता घट्न सक्ने, बढ्दो रक्तचाप, अपराधिक क्रियाकलाप, आनिबानी तथा हाउभाउमा परिवर्तन आउने, स्नायू प्रणाली, मूत्र प्रणाली, प्रजनन प्रणालीमा गडबडी, मानसिक सन्तुलन बिग्रन सक्ने, आदि हुन सक्दछन्। अर्थात लेडले बालबालिकाको शारीरिक, मानसिक तथा बौद्धिक विकासमा निकै नकारात्मक प्रभाव पुऱ्याउने तथ्य वैज्ञानिक अध्ययनहरू र विश्व स्वास्थ्य संगठनले प्रमाणीत गरिसकेका छन्। (WHO 2009, IARC 2006, Fewtrell 2003)

यो अभियान सफल बनाउन यहाँले के कस्ता सहयोग गर्न सक्नुहुन्छ ?

सरकार तथा सरकारी निकायहरू

- रङ्गमा लेडको मापदण्ड ९० पि.पि.एम. निर्धारण गरी बजार अनुगमन गर्ने।
- लेड नमिसाइएको रङ्गको खरिदको निम्ती तुरुन्तै हरित सार्वजनिक खरिदारी नीति (Green Public Procurement Policy- GPPP) को अवलम्बन गर्ने।

शिक्षा विभाग, शिक्षा मन्त्रालय तथा निजी विद्यालय संगठनहरू

- विद्यालयको पूर्वाधारहरू जस्तै भवन निर्माण, फर्निचर, खेलौना तथा खेल्ने क्षेत्रमा लेडयुक्त रङ्गको प्रयोगमा प्रतिबन्ध लगाउने।
- रङ्ग तथा खेलौना खरिद गर्दा रसायन सम्बन्धी जानकारी पुष्टिका तथा लेबलिङको खोजी गर्ने तथा नभएको खण्डमा बितरकलाई सल्लाह प्रदान गर्ने।
- विद्यालयको पाठ्यक्रममा रसायन सुरक्षा सम्बन्धी विषयवस्तु समावेश गर्दै लाने।

रङ्ग उद्योग, नेपाल रङ्ग उत्पादक संघ, नेपाल चेम्बर अफ कमर्स

- रङ्गको उत्पादन क्रममा लेड पिग्मेन्टको प्रयोगलाई निरुत्साहित गर्दै अन्य लेडमुक्त विकल्पको प्रयोगलाई प्रोत्साहन गर्ने।
- रङ्ग उत्पादन गर्दा लेडको मात्रा ९० पि.पि.एम. भन्दा कम भएको रङ्ग मात्र उत्पादन गर्ने तथा रङ्गको बट्टामै लेडको सम्पर्कले पर्न सक्ने सम्भावित असरहरूको बारेमा सावधानी उल्लेख गर्ने।
- तेश्रो पक्षबाट प्रमाणीकरण तथा लेबलिङ कार्यक्रमको व्यवस्था गर्ने।

विज्ञापन निकाय, संचार जगत तथा कलाकर्मीहरू

- कुनैपनि रङ्गको विज्ञापनको क्रममा कलाकारद्वारा रङ्गको सामग्रीहरूको बारेमा जानकारी राख्नुपर्ने तथा बालबालिकाको स्वास्थ्यलाई हानी गर्ने रसायनयुक्त रङ्ग वा अन्य कुनै सामग्रीहरूको प्रचारप्रसार गर्न बन्द गर्नुपर्ने।

उपभोक्ता

- सुरक्षित घरको लागि लेड नमिसाइएको रङ्गको माग गर्ने तथा व्यापारीलाई लेडयुक्त रङ्गको विक्री वितरण नगर्न सरसल्लाह दिने र अनुगमन पनि गर्ने।
- आफ्नो बालबालिकाको नियमित रूपमा रगत परिक्षण गर्ने तथा शरीरमा लेडको मात्रा भएको नभएको परीक्षण गराउने।
- चस्मा, पञ्जा र एप्रोन लगाएर मात्र रङ्गोरोगनको काम गर्ने तथा काम गरेको ठाउँ सफा राख्ने। छोक्राहरू पञ्जा लाएर मात्र टिप्ने र सुरक्षित ठाउँमा विसर्जन गर्ने।
- घर, भ्याल, ढोका, ग्रील आदि नियमित सफा गर्ने। बालबालिकाको खेलौना, हातमुख वारम्बार धुने तथा खेल्ने ठाउँ सधै धुलोमुक्त राख्ने।

जनस्वास्थ्यसँग सम्बन्धित संघ संस्था

- जनतालाई लेडको सम्पर्कले स्वास्थ्यमा पार्न सक्ने सम्भावित असरहरूको बारेमा सुसुचित गर्न आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।
- आवास गृह, विद्यालय तथा अन्य विभिन्न प्रयोजनका भवनहरूमा लेडमुक्त रङ्गको खरिद तथा प्रयोगमा प्रोत्साहन गर्ने।

थप जानकारीको लागि : जनस्वास्थ्य तथा वातावरण प्रवर्द्धन केन्द्र। नयाँवस्ती, ईमाडोल - ५, ललितपुर, काठमाण्डौ, नेपाल
फोन र फ्याक्स : +९७७-१-२२०१७८६। मोबाईल नं. : +९७७ -९८०३०४७६२१। ईमेल : cephed04@yahoo.com